

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน : ศึกษารณีกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด

พันตำรวจเอกชินภัทร สารสิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามนุษยวิทยามหาบัณฑิต

สาขาวิชามนุษยวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-17-0344-9

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 20 4 0 3 ๓ ๓ ๓

30 ก.ค. 2546

FACTORS AFFECTING SUCCESSFUL NARCOTICS SUPPRESSION OF THE NON-COMMISSION
POLICE OFFICERS : A CASE STUDY OF NARCOTICS SUPPRESSION BUREAU

Pol.Lt.Col. Chinnapat Sarasin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Anthropology

Department of Sociology and Anthropology

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-17-0344-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปราบปรามยาเสพติดของ
เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน : ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจ
ปราบปรามยาเสพติด

โดย

พันตำรวจเอกชินภัทร สารสิน

สาขาวิชา

มานุษยวิทยา

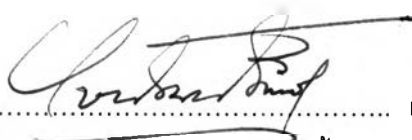
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. งามพิศ สัตย์สงวน

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

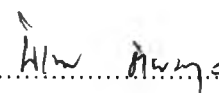
รองศาสตราจารย์ ดร. สัญญา สัญญาวิวัฒน์

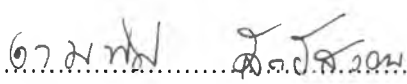
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

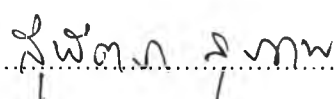
..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยวัฒน์ คำชู)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ตินณะกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.งามพิศ สัตย์สงวน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สัญญาวิวัฒน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ)

ชินภัทร สารสิน พ.ต.อ. : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ชั้นประทวน : ศึกษากรณี กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (FACTORS AFFECTING SUCCESSFUL NARCOTICS SUPPRESSION OF THE NON-COMMISSION POLICE OFFICERS : A CASE STUDY OF NARCOTICS SUPPRESSION BUREAU) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.งามพิศ สัตย์สงวน, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 256 หน้า. ISBN 974-17-0344-9

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้น ประทวน มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจถึงปัญหาและอุปสรรคในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนรวมถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงมานุษยวิทยา ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกตำรวจชั้นประทวน จำนวน 20 นาย รวมตลอดถึงกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ภาพรวมของการศึกษาในครั้งนี้

การวิจัยเรื่องนี้มีสมมติฐาน 6 ข้อดังนี้

1. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน มีผลต่อความสำเร็จในการปราบปรามยาเสพติด

2. การฝึกอบรม ของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน มีผลต่อความสำเร็จในการปราบปรามยาเสพติด

3.โอกาสความก้าวหน้าในในการปฏิบัติงาน มีผลต่อความสำเร็จในการปราบปรามยาเสพติด

4.ภาวะผู้นำของผู้บังคับบัญชา ของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน มีผลต่อความสำเร็จในการปราบปรามยาเสพติด

5.การได้รับการสนับสนุนด้านต่างๆ จากภาครัฐ มีผลต่อความสำเร็จในการปราบปรามยาเสพติด

6.การได้รับความร่วมมือจากประชาชน มีผลต่อความสำเร็จในการปราบปรามยาเสพติด
ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ยอมรับสมมติฐาน 3 ข้อคือข้อ 4,5และ6

ภาควิชา.....สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา.....ลายมือชื่อนิสิต *น.จ.อ. ด.น. น.*
สาขาวิชา.....มานุษยวิทยา.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *อ.น.น. น.น.น.*
ปีการศึกษา 2544.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม *อ.น.น. น.น.น.*

4181117324 : MAJOR ANTHROPOLOGY

KEY WORD : DRUG ENFORCEMENT / NARCOTICS SUPPRESSION BUREAU

CHINNAPAT SARASIN. POL.LT.COL. : FACTORS INFLUENCING SUCCESS IN DRUG ENFORCEMENT OF NON - COMMISSION OFFICERS A CASE STUDY : NARCOTICS SUPPRESSION BUREAU. THESIS ADVISOR ASSOC. PROF. NGAMPIT SATSANGUAN. Ph.D., THESIS COADVISOR : ASSOC. PROF. SANYA SANYAWIWAT.Ph.D. , 256 pp. ISBN 974-17-0344-9 .

The objectives of this research are to study the problems and obstacles confronted by non-commission police officers in drug enforcement, and to study actors influential in their success. Anthropological approach, i.e. participant observation and in-depth interview, is used in data collection from twenty non-commission police officers and the concerned groups of people.

The research is based on 6 following hypotheses:

1. Experience in non-commission police offices' work exerts influence on the success in drug enforcement.
2. Non-commission police officers' training exerts influence on the success in drug enforcement.
3. Non-commission police officers' chances of promotion exert influence on the success in drug enforcement.
4. The leadership of non-commission police officers' commanders exerts influence on the success in drug enforcement.
5. Various kinds of supports given by the Government exert influence on the success in drug Enforcement.
6. The people's cooperation exerts influence on the success in drug enforcement.

The hypothesis test results in the accretions of hypotheses number 4,5. And 6.

Department.....Sociology and Anthropology..... Student's signature *N.S.S. Sarasin*

Field of study.....Anthropology..... Advisor's signature *Assoc. Prof. Ngampit Satsanguan*

Academic year.....2001..... Co-advisor's signature *Assoc. Prof. Sanya Sanyawiwat*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไม่อาจสำเร็จล่วงไปได้ ถ้าหากขาดบุคคลผู้อยู่เบื้องหลังซึ่งเป็นเสมือนผู้กระตุ้น ผู้แนะนำ ผู้ให้คำปรึกษา ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.งาม พิศ สัตย์สงวน อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เป็นทั้งผู้ให้คำแนะนำที่เสียสละเวลาอันมีค่าตลอดเวลาที่ผู้วิจัยประสบปัญหาในการทำวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สัญญาวิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมผู้ให้มุมมองที่น่าสนใจเกี่ยวกับงานวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ดินณะกุล ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

นอกจากบุคคลดังกล่าว ผู้วิจัยขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน ทั้ง 20 นาย จากกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ที่สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้ผู้วิจัยมีโอกาสศึกษาวิจัยในทุกแง่มุมทั้งในเรื่องงาน และเรื่องส่วนตัวซึ่งทำให้งานวิจัยนี้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

และท้ายที่สุดนี้ ขอขอบคุณน้องๆเพื่อนๆมาลัยวิทยาทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมีความหวังและกำลังใจตลอดการทำงานวิจัยครั้งนี้

พันตำรวจเอกชินภัทร สารสิน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	4
บทที่ 2 กรอบแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	5
- ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ	5
- ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดตนเองและประชาธิปไตยของอเมริกัน	7
แนวคิดที่เกี่ยวข้อง	9
- แนวคิดในการปราบปรามยาเสพติด	9
- แนวความคิดเกี่ยวกับประสบการณ์ในการปราบปรามยาเสพติด	11
- แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรมด้านยาเสพติด	12
- แนวคิดเกี่ยวกับการสนับสนุนด้านต่าง ๆ	13
- แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ	13
- แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือจากประชาชน	14
ผลงานและเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
กรอบแนวความคิดในการศึกษา	20
สมมติฐานของการศึกษา	21
นิยามศัพท์	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
ระเบียบวิธีวิจัย.....	32
การเก็บข้อมูล.....	33
แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
การพิสูจน์สมมติฐาน.....	36
บทที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (ปส.)	
ประวัติความเป็นมา.....	37
การแบ่งส่วนราชการ.....	40
อำนาจหน้าที่.....	43
นโยบายและแผนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด.....	45
บทที่ 5 ชีวิตและการทำงานของผู้ให้ข้อมูล	
กรณีศึกษาที่ 1 : จำสิปตำรวจ เซวง (นามสมมติ).....	55
กรณีศึกษาที่ 2 : จำสิปตำรวจ กษมา (นามสมมติ).....	62
กรณีศึกษาที่ 3 : พลตำรวจ วิญ (นามสมมติ).....	67
กรณีศึกษาที่ 4 : จำสิปตำรวจ ประการ (นามสมมติ).....	72
กรณีศึกษาที่ 5 : ดาบตำรวจ สุลักษณ์ (นามสมมติ).....	79
กรณีศึกษาที่ 6 : สิปตำรวจเอก อนันต์ (นามสมมติ).....	85
กรณีศึกษาที่ 7 : สิปตำรวจโท ยุทธ์ (นามสมมติ).....	91
กรณีศึกษาที่ 8 : จำสิปตำรวจ ทวี (นามสมมติ).....	96
กรณีศึกษาที่ 9 : จำสิปตำรวจ มานะ (นามสมมติ).....	101
กรณีศึกษาที่ 10 : ดาบตำรวจ สมเกียรติ (นามสมมติ).....	105
กรณีศึกษาที่ 11 : สิปตำรวจ คีรี (นามสมมติ).....	109
กรณีศึกษาที่ 12 : สิปตำรวจตรี จักรินทร์ (นามสมมติ).....	114
กรณีศึกษาที่ 13 : สิปตำรวจโท เอกรัตน์ (นามสมมติ).....	119
กรณีศึกษาที่ 14 : สิปตำรวจโท วัชระ (นามสมมติ).....	123

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
กรณีศึกษาที่ 15 : สิบตำรวจตรี จำลอง (นามสมมติ).....	127
กรณีศึกษาที่ 16 : สิบตำรวจตรี ชิด (นามสมมติ)	132
กรณีศึกษาที่ 17 : สิบตำรวจตรี สมอง (นามสมมติ)	136
กรณีศึกษาที่ 18 : สิบตำรวจโท กนิษ (นามสมมติ)	141
กรณีศึกษาที่ 19 : จำสิบตำรวจ ปราสาท (นามสมมติ)	144
กรณีศึกษาที่ 20 : สิบตำรวจตรี ทรงชัย (นามสมมติ).....	147
บทที่ 6 ผลการวิจัยและการทดสอบสมมติฐาน	
ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปราบปรามยาเสพติด.....	170
การพิสูจน์สมมติฐาน	203
การอภิปรายผล	207
บทที่ 7 สรุป ปัญหาวิจัย และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	232
ปัญหาในการวิจัย	239
ข้อเสนอแนะ	240
 รายการอ้างอิง	 243
 ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	249
 ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	 256

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงสถิติการจับกุมคดียาเสพติดทั่วประเทศ.....	2
2	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 1	150
3	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 2	151
4	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 3	152
5	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 4	153
6	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 5	154
7	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 6	155
8	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 7	156
9	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 8	157
10	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 9	158
11	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 10	159
12	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 11	160
13	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 12	161
14	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 13	162
15	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 14	163
16	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 15	164
17	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 16	165
18	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 17	166
19	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 18	167
20	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 19	168
21	สรุปรายละเอียดของกรณีศึกษาที่ 20	169
22	แสดงประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	171
23	แสดงการฝึกอบรมด้านการปราบปรามยาเสพติด.....	179
24	แสดงโอกาสและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานด้านการปราบปรามยาเสพติด.....	185

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
25	แสดงภาวะผู้นำของผู้บังคับบัญชา.....	189
26	แสดงการได้รับสิ่งสนับสนุนต่าง ๆ จากภาครัฐ.....	194
27	แสดงการได้รับความร่วมมือจากประชาชน.....	199
28	แสดงการยอมรับ-ปฏิเสธสมมติฐานของการศึกษา.....	204

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 กรอบแนวความคิดในการศึกษา	20
2 แผนภูมิแสดงโครงสร้างปัจจุบัน กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (ป.ส.)	42